P9_TA(2020)0284

Politika zapošljavanja i socijalna politika europodručja u 2020.

Rezolucija Europskog parlamenta od 22. listopada 2020. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. (2020/2079(INI))

(2021/C 404/10)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članke 2., 3., 5. i članak 6. stavak 1. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),

— uzimajući u obzir članke 4., 6., 9., 145., 148., 149., 151., 152., 153., 154., 155., 156., 158., 165., 166., 168., 174. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 13. travnja 2016. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva ([1]),

— uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu Glavu IV. (Solidarnost), te Direktivu 2000/43/EZ (Direktiva o rasnoj jednakosti),

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,

— uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, posebno prvi, treći, četvrti, peti, osmi, deseti i trinaesti cilj,

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([2]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/559 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 ([3]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Odgovor na koronavirus – Iskoristimo svaki raspoloživi euro za spašavanje života i osiguravanje izvora prihoda” od 2. travnja 2020. (COM(2020)0143),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) ([4]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Koordinirani gospodarski odgovor na pandemiju COVIDA-19” od 13. ožujka 2020. (COM(2020)0112),

— uzimajući u obzir tehničko izvješće Zajedničkog istraživačkog centra „Mjere ograničavanja bolesti COVID i tržišta rada EU-a” objavljeno 2020. te posebno u njemu sadržanu analizu najnovijih dostupnih dokaza o obrascima rada na daljinu u Europskoj uniji,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Produbljenje europske ekonomske i monetarne unije: analiza stanja četiri godine nakon objave Izvješća petorice predsjednika – Doprinos Europske komisije sastanku na vrhu država članica europodručja 21. lipnja 2019.” od 12. lipnja 2019. (COM(2019)0279),

— uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije” od 22. lipnja 2015.,

([1]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.
([2]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.
([3]) SL L 130, 24.4.2020., str. 7.
([4]) SL L 99, 31.3.2020., str. 5.

četvrtak, 22. listopada 2020.

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Europski semestar 2020.: preporuke po državama članicama” od 20. svibnja 2020. (COM(2020)0500),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o aktivaciji opće klauzule o odstupanju Pakta o stabilnosti i rastu (COM(2020)0123) i kasniju odluku Vijeća od 23. ožujka 2020.,

— uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica od 26. veljače 2020. (COM(2020)0070),

— uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica od 22. studenoga 2017. (COM(2017)0677) i stajalište Parlamenta o istoj temi od 19. travnja 2018. ([5]),

— uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2019/1181 od 8. srpnja 2019. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica ([6]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. prosinca 2019. „Godišnja strategija održivog rasta 2020.” (COM(2019)0650),

— uzimajući u obzir Prijedlog zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju od 17. prosinca 2019. uz Komunikaciju Komisije o Godišnjoj strategiji održivog rasta za 2020. (COM(2019)0653),

— uzimajući u obzir Preporuku Komisije od 17. prosinca 2019. za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja (COM(2019)0652),

— uzimajući u obzir Komisijino „Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2020.” od 17. prosinca 2019. (COM(2019)0651) ,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Nacrti proračunskih planova za 2020.: ukupna ocjena” od 20. studenoga 2019. (COM(2019)0900),

— uzimajući u obzir političke smjernice za Europsku komisiju od 2019. do 2024. „Ambicioznija Unija – moj plan za Europu” koje je dala predsjednica Komisije Ursula von der Leyen,

— uzimajući u obzir najavu predsjednice Europske komisije Ursule von der Leyen iz političkih smjernica za sljedeću Europsku komisiju (2019. – 2024.) „Ambicioznija Unija: moj plan za Europu”: „kako bi se pružila potpora svakom djetetu kojem je potrebna pomoć, stvorit ću europsko jamstvo za djecu i iskoristiti ideju koju je predložio Europski parlament”,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Uspostava europskog stupa socijalnih prava” od 26. travnja 2017. (COM(2017)0250), osobito jedanaesto načelo kojim se ponovno naglašava važnost prava djeteta,

— uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća „Demografski izazovi – daljnji koraci” od 8. lipnja 2020. ([7]),

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. lipnja 2011. o usklađivanju poslovnog i obiteljskog života u kontekstu demografskih promjena (11841/11),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Inicijativa za potporu ravnoteži između poslovnog i privatnog života zaposlenih roditelja i skrbnika” od 26. travnja 2017. (COM(2017)0252),

— uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 480/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]),

([5]) SL C 390, 18.11.2019., str. 196.
([6]) SL L 185, 11.7.2019., str. 44.
([7]) SL C 205, 19.6.2020., str. 3.
([8]) SL L 138, 13.5.2014., str. 5.

— uzimajući u obzir Prijedlog preporuke Vijeća od 13. ožujka 2018. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (COM(2018)0132) koji je podnijela Komisija,

— uzimajući u obzir paket mjera Komisije za socijalno ulaganje iz 2013., detaljno opisan u njezinoj komunikaciji „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020." (COM(2013)0083),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. od 5. travnja 2011. (COM(2011)0173) i naredna izvješća o provedbi i evaluaciji,

— uzimajući u obzir Preporuku Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada ([9]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU ([10]),

— uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 26. travnja 2017. „Pregled stanja u vezi s Preporukom iz 2013. 'Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti'" (SWD(2017)0258),

— uzimajući u obzir radni dokument Komisije „Strateško djelovanje za ravnopravnost spolova 2016. – 2019." i Europski pakt za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2011. – 2020., zaključke Vijeća na tu temu od 7. ožujka 2011. ([11]) te komunikaciju Komisije „Strategija za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025." od 5. ožujka 2020. (COM(2020)0152),

— uzimajući u obzir izvješće Komisije od 29. svibnja 2013. o napretku u ostvarivanju ciljeva iz Barcelone „Razvoj objekata za skrb o maloj djeci u Europi s ciljem održivog i uključivog rasta" (COM(2013)0322),

— uzimajući u obzir ciljeve iz Barcelone o skrbi za djecu iz 2002., konkretno da se do 2010. zajamči skrb za najmanje 90 % djece između tri godine starosti i obvezne školske dobi te za najmanje 33 % djece mlađe od tri godine,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Tri godine provedbe Jamstva za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih" od 4. listopada 2016. (COM(2016)0646),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Jačanje europskih ulaganja za zapošljavanje i rast: prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja i novom europskom planu za vanjska ulaganja" od 14. rujna 2016. (COM(2016)0581),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti" (COM(2016)0381),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. srpnja 2020. „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost" (COM(2020)0274),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. lipnja 2016. „Europski program za ekonomiju suradnje" (COM(2016)0356),

— uzimajući u obzir paket o kružnom gospodarstvu (direktive (EU) 2018/849 ([12]), (EU) 2018/850 ([13]), (EU) 2018/851 ([14]) i (EU) 2018/852 ([15])),

---

([9]) SL L 307, 18.11.2008., str. 11.
([10]) SL L 188, 12.7.2019., str. 79.
([11]) SL C 155, 25.5.2011., str. 10.
([12]) SL L 150, 14.6.2018., str. 93.
([13]) SL L 150, 14.6.2018., str. 100.
([14]) SL L 150, 14.6.2018., str. 109.
([15]) SL L 150, 14.6.2018., str. 141.

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Europa ponovno ulaže – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci" od 1. lipnja 2016. (COM(2016)0359),

— uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine" od 16. veljače 2012. (COM(2012)0055),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. listopada 2009. naslovljenu „Solidarnost u zdravstvu: smanjenje zdravstvenih nejednakosti u EU-u" (COM(2009)0567),

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 7. prosinca 2015. „Promicanje socijalnog gospodarstva kao ključnog pokretača gospodarskog i socijalnog razvoja u Europi" (15071/15),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. listopada 2019. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja ([16]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2019. o europskom semestru za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2019. ([17]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2018. o obrazovanju u digitalnom dobu: izazovi, prilike i pouke za osmišljavanje politika EU-a ([18]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2018. o načinima reintegracije radnika koji se oporavljaju od ozljede ili bolesti na kvalitetna radna mjesta ([19]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. studenoga 2017. o borbi protiv nejednakosti kao sredstvu za poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta ([20]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2017. o politikama minimalnog dohotka kao sredstvu za suzbijanje siromaštva ([21]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o novom programu vještina za Europu ([22]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava ([23]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. svibnja 2016. o siromaštvu: rodna perspektiva ([24]),

— uzimajući u obzir svoje stajalište od 2. veljače 2016. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvraćanja od neprijavljenog rada ([25]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. ([26]),

— uzimajući u obzir inicijativu OECD-a i Europske komisije „Stanje zdravlja u EU-u" i povezano izvješće „Ukratko o zdravlju: Europa 2018.",

— uzimajući u obzir Izvješće Komisije o primjerenosti mirovina iz 2018.: trenutačna i buduća primjerenost primanja u starijoj dobi u EU-u, objavljeno 26. travnja 2018.,

---

([16]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0033.
([17]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0202.
([18]) SL C 134, 24.4.2020., str. 16.
([19]) SL C 433, 23.12.2019., str. 9.
([20]) SL C 356, 4.10.2018., str. 89.
([21]) SL C 346, 27.9.2018., str. 156.
([22]) SL C 337, 20.9.2018., str. 135.
([23]) SL C 242, 10.7.2018., str. 24.
([24]) SL C 76, 28.2.2018., str. 93.
([25]) SL C 35, 31.1.2018., str. 157.
([26]) SL C 366, 27.10.2017., str. 117.

— uzimajući u obzir Izvješće Komisije o starenju stanovništva iz 2018. i njegovu učinku na gospodarske i proračunske projekcije za države članice EU-a (2016. – 2070.), objavljeno 28. svibnja 2018.,

— uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju i proces iz Torina pokrenut 2014. u cilju jačanja sustava ugovora unutar Europske socijalne povelje u okviru Vijeća Europe i povezanost tog sustava s pravom Europske unije,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o smanjenju zdravstvenih nejednakosti u EU-u ([27]),

— uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. srpnja 2020. o strategiji za javno zdravlje EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19 ([28]),

— uzimajući u obzir zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom iz rujna 2015. o početnom izvješću Europske unije iz lipnja 2014. upućenom tom Odboru,

— uzimajući u obzir Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (Direktiva o jednakom postupanju) ([29]) i članak 141. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (1992.) o načelu jednake plaće za jednak rad ili rad jednake vrijednosti,

— uzimajući u obzir izvješće Komisije za 2014. o ravnopravnosti žena i muškaraca,

— uzimajući u obzir Strategiju EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., koja se temelji na Rezoluciji Vijeća od 26. studenoga 2018., te cilj strategije Europa 2020. koji se odnosi na smanjenje prijevremenog napuštanja obrazovanja i osposobljavanja na razinu manju od 10 %,

— uzimajući u obzir konačno izvješće o studiji izvodljivosti jamstva za djecu iz ožujka 2020.,

— uzimajući u obzir tematsko izvješće br. 5/2017 Europskog revizorskog suda iz travnja 2017. „Nezaposlenost mladih – donose li politike EU-a promjene? Procjena programa ‘Garancija za mlade’ i ‘Inicijative za zapošljavanje mladih’”,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. srpnja 2020. naslovljenu „Potpora za zapošljavanje mladih: lakši prelazak u svijet rada za novu generaciju” (COM(2020)0276),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (Europski akt o pristupačnosti) ([30]),

— uzimajući u obzir Komisijinu europsku gospodarsku prognozu za proljeće 2020.,

— uzimajući u obzir studiju Europske mreže za socijalnu politiku „Siromaštvo unatoč zaposlenju u Europi: studija o nacionalnim politikama” objavljenu u svibnju 2019.,

— uzimajući u obzir Preporuku Vijeća iz 2018. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (14582/18),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji ([31]),

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ([32]);

([27]) SL C 199 E, 7.7.2012., str. 25.
([28]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0205.
([29]) SL L 204, 26.7.2006., str. 23.
([30]) SL L 151, 7.6.2019., str. 70.
([31]) SL L 186, 11.7.2019., str. 105.
([32]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0176.

— uzimajući u obzir europsku gospodarsku prognozu za ljeto 2020. koju je pripremila Komisija,

— uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije „Utvrđivanje potreba za oporavak Europe” (SWD(2020)0098),

— uzimajući u obzir Zaključke Vijeća o revidiranom EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe od 18. veljače 2020. (6129/20),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A9-0183/2020),

A. budući da je EU ušao u najdublju gospodarsku recesiju u svojoj povijesti, a gospodarska aktivnost u Europi neobično brzo pada; budući da se prema gospodarskoj prognozi za ljeto 2020. predviđa da će se BDP EU-a smanjiti za oko 8,3 %, a da će se 2020. europodručje smanjiti za 8,7 %;

B. budući da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 prouzročila simetričan šok koji je pogodio sve države članice (iako će učinak krize biti neujednačen), što će imati snažniji učinak na više od 109 milijuna ljudi koji su prije pandemije bili izloženi riziku od siromaštva; budući da su zbog krize sustavi socijalne zaštite pod velikim pritiskom jer se u okviru njih želi ublažiti njezin socijalni učinak i zajamčiti pristojne životne uvjete za sve, kao i pristup osnovnim uslugama kao što su zdravstvo, obrazovanje i stanovanje; budući da će se zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID 19 vjerojatno povećati postojeće nejednakosti i budući da ona zahtijeva koordinirani europski odgovor kojim se jamči socijalna i teritorijalna kohezija;

C. budući da trenutačna kriza sa sobom nosi i rizik od povećanja regionalnih i teritorijalnih razlika među državama članicama i unutar njih;

D. budući da je učinkovita koordinacija europske gospodarske, socijalne i zdravstvene politike s europskim semestrom i europskim stupom socijalnih prava u središtu ključna za ublažavanje učinaka krize i jamčenje oporavka koji je gospodarski inovativan, socijalno pravedan i ekološki odgovoran; budući da veća uključenost Parlamenta jača demokratski nadzor europskog semestra;

E. budući da je Odlukom Vijeća od 23. ožujka 2020. aktivirana opća klauzula o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu kojom se omogućuje fleksibilnost potrebna za poduzimanje svih potrebnih mjera za potporu gospodarstvima i zdravstvenim sustavima; budući da su socijalna ulaganja neophodna za jamčenje održivog razvoja, iskorjenjivanja siromaštva i uključivih društava;

F. budući da su određeni politički izbori i restriktivna ulaganja nakon financijske i gospodarske krize imali žalosne posljedice na razinu zaštite koju pružaju socijalni i zdravstveni sustavi koji su u nekim slučajevima bili nedovoljno financirani i koji nisu mogli na odgovarajući način smanjiti siromaštvo i nejednakosti te su pogoršali posljedice pandemije u određenim državama članicama;

G. budući da su potrebne odlučne mjere i ulaganja za brz oporavak koji bi trebali biti usmjereni na ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije, ponovno pokretanje gospodarske aktivnosti, poticanje održivog razvoja, zelene tranzicije, digitalne transformacije i provedbu ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ciljeva Zelenog pakta i Pariškog sporazuma, kao i načela europskog stupa socijalnih prava kako bi se dobile učinkovitije i snažnije socijalne države;

H. budući da bi države članice, kako bi mogle iskoristiti predloženi Mehanizam za oporavak i otpornost, trebale pripremiti planove za oporavak i otpornost koji bi trebali biti priloženi njihovim nacionalnim programima reformi uzimajući u obzir zaključke u okviru europskog semestra, kao i nacionalne energetske i klimatske planove i planove za pravednu tranziciju, te izvješćivati o svojem napretku u provedbi planova u pogledu europskog semestra; budući da bi države članice trebale izraditi konkretne planove društvenog napretka s jasnim ciljevima u kojima se navodi kamo će se usmjeriti socijalna ulaganja i kako će se provoditi načela europskog stupa socijalnih prava nakon donošenja akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava koje je najavila predsjednica Europske komisije;

I. budući da su socijalno održive reforme one koje se temelje na solidarnosti, integraciji, socijalnoj pravdi, pravednoj raspodjeli bogatstva, rodnoj jednakosti, visokokvalitetnom javnom obrazovnom sustavu za sve, kvalitetnom zapošljavanju i održivom rastu – modelu kojim se jamče jednakost i socijalna zaštita, osnažuju ranjive skupine, jača sudjelovanje i građanski status te poboljšava životni standard za sve; budući da su ojačani sustavi socijalne zaštite ključni za borbu protiv siromaštva i nejednakosti, kao i za podupiranje uključivog i održivog rasta;

J. budući da je rješavanje problema nezaposlenosti prema priloženom radnom dokumentu službi Komisije „Utvrđivanje potreba za oporavak Europe" najhitnija socijalna potreba; budući da Komisija u tom dokumentu procjenjuje da će ulaganja potrebna za socijalnu infrastrukturu iznositi 192 milijarde EUR;

K. budući da se očekuje da će stopa nezaposlenosti u europodručju porasti sa 7,5 % 2019. na oko 9,5 % 2020., uz znatne razlike među državama članicama; budući da će nezaposlenost neravnomjerno rasti među sektorima, rodovima, dobnim i socioekonomskim skupinama; budući da se nacionalnim programima skraćenog radnog vremena, subvencijama za plaće i potporom za poduzeća, uz potporu europskih mjera, omogućuje zadržavanje radnih mjesta i u velikoj mjeri iste visine plaća; budući da su mnoga radna mjesta srednjoročno i dalje vrlo izložena visokom riziku te da će biti potrebno uložiti znatne napore u rješavanje problema nezaposlenosti; budući da bi se u budućnosti europskim sustavom reosiguranja u slučaju nezaposlenosti moglo ograničiti takve razlike pomažući državama članicama da pokriju troškove koji su izravno povezani s uspostavom ili proširenjem nacionalnih programa skraćenog radnog vremena;

L. budući da je u prvoj polovici 2020. došlo do golemog pogoršanja tržišta rada u europodručju zbog pandemije bolesti COVID-19 i mjera poduzetih za njezino suzbijanje; budući da smanjenje zaposlenosti od oko 4 % 2020. skriva znatno smanjenje broja odrađenih sati jer su zaposlenici u programima skraćenog radnog vremena *de facto* nezaposleni, ali su i dalje zaposleni za potrebe statistike; budući da osoba, kako bi se smatrala nezaposlenom, mora biti dostupna na tržištu rada, što nije bilo moguće svugdje tijekom strogog ograničenja kretanja, te da su mnoge osobe koje su samo slabo povezane s tržištem rada također bile obeshrabrene u aktivnoj potrazi za poslom te se stoga nisu smatrale nezaposlenima;

M. budući da se teret tog pogoršanja na tržištu rada neravnomjerno prenosi među kategorijama tržišta rada; budući da su radnici s nesigurnim radnim uvjetima i ugovorima, uključujući ugovorne radnike i radnike zaposlene preko agencija za privremeno zapošljavanje, prvi izgubili posao; budući da ti radnici često ne mogu ostvariti svoja prava, imaju malu ili nikakvu zaštitu za rad i socijalno osiguranje te se suočavaju s većim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima; budući da je stopa nezaposlenosti mladih porasla više od ukupne stope te da su samozaposlene osobe također pretrpjele ogromne posljedice ograničenja kretanja;

N. budući da primarnu odgovornost za rješavanje nezaposlenosti mladih imaju države članice u smislu izrade i provedbe regulatornih okvira za tržišta rada, sustava obrazovanja i osposobljavanja te aktivnih politika tržišta rada;

O. budući da se prema prognozi za ljeto 2020. očekuje da će nekoliko čimbenika usporiti povratak tržišta rada u pretpandemijsko stanje, na primjer vremenski ograničeni programi subvencija za kratkotrajni rad; budući da se programima ne može u potpunosti spriječiti moguće povećanje nezaposlenosti u slučaju duljeg razdoblja slabe gospodarske aktivnosti i sve većeg broja poduzeća za koje se očekuje da će smanjiti svoje poslovne aktivnosti ili prestati poslovati; budući da bi se očekivani rast stopa nezaposlenosti diljem EU-a mogao pokazati posebno teškim u državama članicama u kojima je nezaposlenost bila relativno visoka i prije početka pandemije, u kojima se očekuje spor gospodarski oporavak ili u kojima tržištima rada i mrežama socijalne sigurnosti nedostaje učinkovitost i djelotvornost;

P. budući da je prema Eurostatu 2018. u 28 država članica EU-a bilo 8,3 milijuna nedovoljno zaposlenih radnika s nepunim radnim vremenom, 7,6 milijuna osoba bilo je raspoloživo za posao, ali nije tražilo posao, a još 2,2 milijuna osoba tražilo je posao, a da pritom nije moglo početi raditi u kratkom roku; budući da se 2018. u 28 država članica EU-a ukupno 18,1 milijun osoba suočilo sa situacijom koja je donekle slična nezaposlenosti;

Q. budući da se od 2002. do 2018. udio poslova s prosječnim dohotkom u EU-u smanjio za 13 postotnih bodova;

R. budući da se države članice suočavaju sa strukturnim izazovima na tržištu rada, kao što su niska stopa sudjelovanja te neusklađenost vještina i kvalifikacija; budući da postoji sve veća potreba za konkretnim mjerama za integraciju ili reintegraciju neaktivne radne snage kako bi se udovoljilo zahtjevima tržišta rada;

S. budući da se predviđa da će se zbog pogoršanja stanja na tržištu rada ograničiti povećanje naknada i plaća te će oslabiti pregovaračka moć radnika; budući da su socijalni dijalog i kolektivni pregovori ključni instrumenti koji poslodavcima i sindikatima služe za određivanje pravedne plaće i radnih uvjeta te da se snažnim sustavima kolektivnog pregovaranja povećava otpornost država članica u vrijeme gospodarske krize;

T. budući da je pravo na uspostavu kolektivnog pregovaranja pitanje koje se odnosi na sve europske radnike, s ključnim posljedicama za demokraciju i vladavinu prava, uključujući poštovanje temeljnih socijalnih prava i kolektivnog pregovaranja; budući da je kolektivno pregovaranje europsko temeljno pravo i da su europske institucije dužne poštovati ga u skladu s člankom 28. Povelje o temeljnim pravima; budući da, u tom smislu, politike prema kojima će se u sustavima određivanja plaća poštovati, promicati i jačati kolektivni pregovori i položaj radnika imaju ključnu ulogu u postizanju visokih standarda uvjeta rada;

U. budući da se pokrivenost kolektivnim pregovaranjem smanjila u 22 od 27 država članica od 2000.; budući da prosječan udio sindikalnog članstva u Europskoj uniji iznosi oko 23 %, uz velike razlike među državama članicama, u rasponu od 8 % do 74 %;

V. budući da se plaćama kojima se jamči pristojan životni standard, snažnim sustavima kolektivnog pregovaranja, demokracijom na radnom mjestu, transparentnošću plaća, predvidivim radnim vremenom, fleksibilnim radnim uvjetima, odgovarajućom socijalnom zaštitom i ulaganjem u javne usluge mogu smanjiti siromaštvo unatoč zaposlenju te zdravstvene i socijalne nejednakosti, kao i stvoriti potražnja i poboljšati zdravlje i dobrobit;

W. budući da se Općom deklaracijom Ujedinjenih naroda iz 1948. o ljudskim pravima prepoznaje potreba da radnici zarađuju plaću dostatnu za život, kao i Ustav Međunarodne organizacije rada, osnovan 1919.; budući da je, prema definiciji Eurofounda, plaća dostatna za život iznos dohotka koji je potreban kako bi se zaposleniku zajamčio osnovni, ali socijalno prihvatljiv životni standard; budući da su minimalne plaće u većini zemalja i dalje iznosi koji su dostatni samo za život ispod granice siromaštva;

X. budući da će kriza imati znatan utjecaj na socijalne uvjete koji će posebno utjecati na žene, kućanstva s niskim primanjima i obitelji, starije osobe, manjine i druge ranjive skupine, što će dovesti do povećanih nejednakosti, nestabilnosti, siromaštva, nezaposlenosti i socijalnih razlika, kao i do potkopavanja socijalnih standarda i standarda zapošljavanja u Europi; budući da, među ostalim, mladima, radnicima s nesigurnim radnim uvjetima, nestandardnim ugovorima i ugovorima na određeno vrijeme, osobama s niskim kvalifikacijama, nesvojevoljnim radnicima na nepuno radno vrijeme i samozaposlenima te radnicima na platformama i radnicima migrantima najviše prijeti opasnost od gubitka posla i siromaštva; budući da mnogi radnici u ključnim zanimanjima u okviru kojih se reagira na pandemiju bolesti COVID-19 pripadaju tim ranjivim kategorijama;

Y. budući da je kriza pokazala da je svaki radnik ključan i da naša društva funkcioniraju u izolaciji ne samo zbog zdravstvenih djelatnika, istraživača i pripadnika snaga zakona i reda već u velikoj mjeri i zahvaljujući čistačima, radnicima u prometu, blagajnicima u supermarketima, njegovateljima, dostavnim radnicima, radnicima u kućanstvu, radnicima na platformama, radnicima u pozivnim centrima, radnicima u hrani i poljoprivredi, ribarima i mnogim drugima čiji su doprinosi neophodni; budući da ti radnici prečesto imaju loše radne uvjete i niske plaće te da su u mnogim sektorima većina njih žene;

Z. budući da su razlike u plaćama i mirovinama između muškaraca i žena i dalje prisutne i da će se vjerojatno povećati zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19; budući da diljem EU-a žene i dalje u prosjeku zarađuju 16 % manje od muškaraca, a razlika u mirovinama je oko 37,2 % u EU-u;

AA. budući da je u EU-u zabranjena diskriminacija na radnom mjestu na temelju dobi, spola, rodnog identiteta, invaliditeta, etničkog ili rasnog podrijetla, vjere ili uvjerenja ili spolne orijentacije te svi imaju pravo na jednako postupanje pri zapošljavanju, radnim uvjetima, napredovanju, plaći, pristupu osposobljavanju i strukovnim mirovinama;

AB. budući da se u sljedećem desetljeću očekuje daljnji rast polarizacije radnih mjesta, a očekuje se da će se broj radnih mjesta u većem i manjem rasponu vještina povećati; budući da će se zbog pandemije vjerojatno dodatno pojačati taj trend; budući da je progresivno oporezivanje nužan preduvjet za smanjenje ukupne nejednakosti i financiranje dobro funkcionirajućih socijalnih država;

AC. budući da svijet rada prolazi kroz korjenite promjene potaknute tehnološkim inovacijama, digitalizacijom, demografskim promjenama, klimatskim promjenama i globalizacijom; budući da je, osim toga, trenutačna kriza imala golem utjecaj na naše radne navike; budući da su upotreba digitalnih tehnologija i njihovo promicanje na uključiv način dugoročno gospodarski i društveno korisni, mogu povećati konkurentnost i stvoriti prilike za zapošljavanje, ali i stvoriti izazove kao što su društvena izolacija, digitalna isključenost, povećane nejednakosti, zaštita podataka, pogoršanje zdravlja i radnih uvjeta radnika, kao i zaštita njihovih prava; budući da se ulaganjem u digitalne vještine, kvalifikacije i formalno osposobljavanje odraslih povećava zapošljivost radnika, kretanje plaća i poslovna konkurentnost; budući da navedeni globalni izazovi zahtijevaju pravednu tranziciju kako nitko ne bi bio zapostavljen;

AD. budući da je slobodno kretanje radnika temeljno načelo Europske unije koje je ključno za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;

AE. budući da provedba Preporuke EU-a iz 2013. o ulaganju u djecu nije donijela obećane rezultate; budući da u okviru europskog semestra nije u dovoljnoj mjeri dana prednost borbi protiv siromaštva djece i socijalne isključenosti te da se sredstva EU-a nisu upotrebljavala na dostatno sveobuhvatan i strateški način kao što su se mogla; budući da bi uvođenje jamstva EU-a za djecu s konkretnim ciljevima bilo učinkovit način da se zajamči da države članice na visokoj političkoj razini preuzmu političku predanost jamčenju socijalnih prava djece, posebno djece u ranjivom položaju, te borbi protiv siromaštva djece i socijalne isključenosti;

AF. budući da su zdravstvene nejednakosti ukorijenjene u socijalnim nejednakostima i posebno povezane s rodom, obrazovnim standardima, zapošljavanjem, prihodima, stambenim uvjetima i nejednakim pristupom medicinskoj pomoći, prevencijom bolesti i uslugama promicanja zdravlja;

AG. budući da se pri utvrđivanju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije mora zajamčiti visok stupanj zaštite zdravlja ljudi;

AH. budući da u većini država članica postoje različiti sustavi minimalnog dohotka kako bi se uspostavila sigurnosna mreža za one koji žive u opasnosti od siromaštva;

AI. budući da se beskućništvo u posljednjih deset godina dosljedno povećavalo u većini država članica; budući da najmanje 700 000 osoba spava na ulicama u EU-u svake noći, što predstavlja porast od 70 % u usporedbi sa situacijom prije 10 godina; budući da je bolest COVID-19 pokazala da je beskućništvo socijalna i javnozdravstvena kriza;

1. poziva Komisiju da izradi političku strategiju kojom bi se zamijenila strategija Europa 2020. čiji je cilj iskorjenjivanje siromaštva povezivanjem ključnih instrumenata kao što su europski zeleni plan, europski stup socijalnih prava i europski semestar s dugoročnom vizijom gospodarstva blagostanja i održivosti okoliša i socijalnih modela, u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja;

2. prima na znanje preporuke Komisije za pojedine zemlje za 2020.; izražava zabrinutost zbog toga što su države članice ostvarile ograničen ili nikakav napredak u šest od deset preporuka po državama članicama koje su im upućene 2019. te zbog toga što je napredak i dalje neujednačen među državama članicama i područjima politika, pri čemu je napredak posebno spor u pogledu proširenja porezne osnovice, kao i u području zdravstva i dugotrajne skrbi; naglašava da bi preporuke po državama članicama trebale biti usklađene s gospodarskim, socijalnim i ekološkim ciljevima EU-a; naglašava da je provedba preporuka po državama članicama ključna za poticanje socijalne uključenosti i poboljšanje socijalnih prava te za postizanje potpunog i kvalitetnog zapošljavanja i socijalno pravedne tranzicije; stoga potiče države

članice da, bez obzira na njihovo članstvo u europodručju, bolje provedu preporuke, posebno one koje se odnose na zapošljavanje i socijalna pitanja; naglašava da bi se preporukama po državama članicama trebalo promicati reguliranje tržišta rada, ojačati otpornost naših gospodarskih politika i podupirati naše javne usluge, izvući pouke iz prethodnih kriza i odgovoriti na gospodarsku i socijalnu krizu prouzročenu bolešću COVID-19;

3. zabrinut je zbog razornih socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, posebno na žene, kućanstva s niskim prihodima i obitelji te ranjive skupine, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom, pripadnici manjina, izbjeglice i migranti, kao i radnici koji su najizloženiji tijekom krize, a kojima se dodatno povećavaju postojeće nejednakosti i stvaraju nove te bi se njima moglo ugroziti socijalne standarde i standarde zapošljavanja u Europi; naglašava da će se samo odlučnim i koordiniranim europskim odgovorom doprinijeti ublažavanju socijalnih posljedica trenutačne krize i pokazati da je EU neizostavan projekt koji se temelji na socijalnoj pravdi, solidarnosti i integraciji; poziva države članice da u potpunosti zaštite socijalna prava građana i naglašava ključnu ulogu koju paket Pomoći za oporavak za koheziju i teritorij Europe (REACT-EU) mora imati u pomaganju onima u najnepovoljnijem položaju jamčenjem odgovarajućih financijskih sredstava iz Europskog fonda za pomoć najugroženijima (FEAD), u podupiranju zapošljavanja, posebno mladih u okviru Europskog socijalnog fonda (ESF), kao i u poticanju kohezije EU-a, uključujući u najudaljenijim regijama;

4. pozdravlja odluku država članica da aktiviraju opću klauzulu o odstupanju kako bi se osigurala veća fleksibilnost u poduzimanju potrebnih mjera za potporu zdravlju europskih građana i sustava civilne zaštite, očuvanju radnih mjesta, podupiranju snažnog oporavka i stabilizaciji europskog socijalnog tržišnog gospodarstva; poziva države članice da u potpunosti iskoriste tu fiskalnu fleksibilnost kako bi spriječile i ublažile socijalne posljedice krize, ojačale sustave socijalne skrbi, financirale kvalitetna radna mjesta, javne usluge, borbu protiv siromaštva i zelenu tranziciju; pozdravlja najavu Komisije o pokretanju opsežnog javnog savjetovanja sa svim relevantnim dionicima kako bi se ispitali mogući smjerovi razvoja fiskalnih pravila EU-a; poziva države članice da sudjeluju u raspravi kako bi se potaknula održiva socijalna ulaganja kojima se potiče rast uz istodobno održavanje fiskalne održivosti;

5. naglašava važnost dobrog i odgovornog proračunskog postupka i poziva države članice i Komisiju da povećaju ulaganja kao odgovor na zdravstvenu krizu, posebno ulaganja u obrazovanje, socijalne i zdravstvene sustave; ističe da europskom semestru i dalje nedostaje program za praćenje i rješavanje povećanja nejednakosti u Europi; stoga potiče Komisiju da bolje procijeni distribucijski učinak javnih politika i neravnoteže u pogledu raspodjele dohotka i bogatstva, među ostalim u okviru pojedinačnih izvješća o detaljnom preispitivanju ako se takve neravnoteže otkriju, kako bi se gospodarska koordinacija povezala sa zapošljavanjem i socijalnim rezultatima; poziva Komisiju da prouči koji su najtočniji pokazatelji gospodarske nejednakosti te da prati razvoj nejednakosti;

6. pozdravlja plan oporavka za Europu „Next Generation EU”; poziva na uravnotežen pristup između zelene i digitalne tranzicije s jedne strane te obrazovne, socijalne i zdravstvene infrastrukture s druge strane; ustraje u tome da plan oporavka mora biti u potpunosti u skladu s europskim stupom socijalnih prava i doprinositi ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda i europskog zelenog plana; poziva države članice da se koriste općom klauzulom o odstupanju te da ulažu u ljude i sustave socijalne skrbi; poziva na izradu konkretnih planova za socijalni napredak kako bi se osiguralo da socijalne države budu učinkovitije, ravnopravnije i snažnije; zahtijeva ambiciozan višegodišnji financijski okvir (VFO), ojačan novim vlastitim sredstvima, te odbacuje svako smanjenje sredstava za programe usmjerene na koheziju, kao što je ESF+;

7. naglašava važnost provedbe europskog stupa socijalnih prava i ostvarivanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja, među ostalim u kontekstu europskog plana oporavka, kako bi se osigurala socijalna pravednost, socijalna kohezija i blagostanje za sve; zabrinut je zbog toga što su sustavi socijalne skrbi u aktualnoj krizi pod nezapamćenim pritiskom te da će povezani javni rashodi eksponencijalno rasti; naglašava da bi, kako bi se potaknuo oporavak, investicijski napori EU-a u okviru Plana oporavka i VFO-a trebali poticati gospodarski rast sa snažnom socijalnom dimenzijom, posebno jačanjem sustava socijalne skrbi i ulaganjem u stabilne sustave socijalne sigurnosti, zdravstvenu skrb, obrazovanje, stanovanje, zapošljavanje, kulturu, pravdu te odgovarajuće i pristupačne javne socijalne usluge kako bi se suzbio socijalni učinak krize i iskorijenilo siromaštvo;

8. prihvaća Komisijin prijedlog SURE kao hitnu mjeru za potporu programima skraćenog radnog vremena država članica za krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, a time i za povećanje mogućnosti da poduzeća dobiju likvidnost potrebnu za nastavak gospodarske aktivnosti i očuvanje radnih mjesta; uviđa da je instrument privremenog karaktera; stoga poziva Komisiju da ispita mogućnost primjene trajnog posebnog instrumenta, na zahtjev država članica, u slučaju bilo kakve neočekivane krize koja dovodi do stalnog rasta rashoda za programe skraćenog radnog vremena i slične mjere;

9. naglašava predanost Komisije mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji kao odgovor na posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19 na zapošljavanje; stoga poziva države članice da Komisiji brzo podnesu zahtjeve za financiranje kako bi se europskim radnicima koji su izgubili posao zbog bolesti COVID-19 pomoglo da se iskoriste za ponovnu obuku, prekvalifikaciju i ponovno uključivanje na tržište rada;

10. poziva Komisiju i države članice da zajamče da se financijska pomoć pruža samo poduzećima koja nisu registrirana u zemljama navedenima u Prilogu 1. Zaključcima Vijeća o revidiranom EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe; poziva Komisiju i države članice da zajamče da se korisnici pridržavaju temeljnih vrijednosti utvrđenih u Ugovorima i da poduzeća koja primaju javnu financijsku potporu štite radnike, jamče pristojne radne uvjete, poštuju sindikalna pravila i primjenjive kolektivne ugovore, plaćaju svoj dio poreza te da se suzdrže od otkupa dionica ili isplate bonusa upravi ili dividendi dioničarima;

11. naglašava da pregled socijalnih pokazatelja ima središnju ulogu u europskom semestru; poziva Komisiju da ojača tablicu pokazatelja, odražavajući svih 20 načela europskog stupa socijalnih prava, te da osmisli socijalne ciljeve, među ostalim za smanjenje siromaštva, kao i metodu za integraciju socijalnih aspekata okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika; naglašava važnost evaluacija *ex ante* kao i detaljnih evaluacija *ex post* nacionalnih programa reformi;

12. zabrinut je zbog posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 koje negativno utječu na europsko tržište rada i nezapamćenog gubitka radnih mjesta, posebno u strateškim sektorima, kao i zbog povezanog porasta siromaštva i razlika u životnom standardu, što će posebno utjecati na mlade, žene i radnike na niskokvalificiranim radnim mjestima, u neformalnom gospodarstvu i na prekarnim radnim mjestima; podsjeća na najavu predsjednice Komisije da će se predstaviti sustav reosiguranja naknada za nezaposlene u EU-u; poziva države članice da provedu mjere zadržavanja zaposlenja i promiču fleksibilne radne uvjete kako bi se očuvala radna mjesta; poziva države članice da na odgovarajući način ulažu u učinkovite aktivne politike tržišta rada, obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje te da u potpunosti iskoriste postojeće i nove instrumente financiranja EU-a kako bi se spriječila dugoročna nezaposlenost, posebno u regijama koje su suočene sa znatnim demografskim poteškoćama, kao što su ruralna područja; potiče države članice da stvore i nove mogućnosti zapošljavanja, među ostalim putem javnih ulaganja i programa zapošljavanja, te da ojačaju ulogu javnih službi za zapošljavanje s posebnim naglaskom na pomaganju mladima, osobama s invaliditetom i osobama koje se suočavaju s diskriminacijom da uđu na tržište rada;

13. primjećuje s velikom zabrinutošću visoku razinu nezaposlenosti mladih u nizu država članica i nesigurnost ugovora o radu mladih radnika, posebno u sektorima koji su ozbiljno pogođeni bolešću COVID-19; poziva države članice i Komisiju da poduzmu odgovarajuće mjere za rješavanje problema nezaposlenosti mladih, u potpunosti iskorištavajući postojeće i nove financijske instrumente kao što su Garancija za mlade i Erasmus+; poziva na učinkovitije i uključivije Jamstvo za mlade s posebnim naglaskom na kvalitetno zapošljavanje s pristojnom plaćom, posebno usmjereno na osobe koje su najudaljenije od tržišta rada;

14. poziva Komisiju i države članice da zajamče da se zbog pandemije bolesti COVID-19 ne pogorša položaj skupina koje imaju najslabiji pristup tržištu rada, kao što su neformalni skrbnici, osobe s dugotrajnim bolestima, invaliditetom, zdravstvenim problemima ili složenim kroničnim bolestima, migranti i izbjeglice te pripadnici etničkih i vjerskih manjina;

15. naglašava da mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) imaju ključnu ulogu u održivom i uključivom razvoju, gospodarskom rastu i otvaranju radnih mjesta u EU-u; poziva Komisiju i države članice da ojačaju svoju potporu malim i srednjim poduzećima i njihovim radnicima u nastavku gospodarske aktivnosti i prijelazu na digitalnije i zelenije gospodarstvo;

16. poziva države članice da aktivno promiču razvoj kružnog i socijalnog gospodarstva, potiču socijalne inovacije i socijalna poduzeća, jačaju njihovu održivost i potiču oblike rada kojima se stvaraju kvalitetne mogućnosti zapošljavanja;

17. smatra da, kako bi se održala i povećala globalna konkurentnost, regulatorni okvir za tržište rada država članica mora biti jasan, jednostavan i fleksibilan te u isto vrijeme održavati visoke standarde rada;

18. naglašava da uspješna provedba plana oporavka EU-a zahtijeva odgovarajući socijalni dijalog na svim razinama uz učinkovito sudjelovanje socijalnih partnera, jačanje radničkih i sindikalnih prava, kao i kolektivno pregovaranje i sudjelovanje radnika, koji su temeljni instrumenti za demokraciju i uključenost; poziva Komisiju i države članice da podrže izgradnju kapaciteta socijalnih partnera, među ostalim putem ESF-a +, kako bi se povećao broj radnika koji su članovi sindikata, socijalni dijalog, kolektivno pregovaranje i uključenost radnika u pitanja povezana s poduzećima te kako bi se poštovali kolektivni ugovori u javnoj nabavi; poziva Komisiju i države članice da zajamče i da socijalni partneri budu u potpunosti uključeni u oblikovanje politika, uključujući europski semestar;

19. pozdravlja drugu fazu savjetovanja Komisije sa socijalnim partnerima o okviru EU-a za minimalne plaće; napominje da su pristojne plaće važne za pravedne radne uvjete i uspješno socijalno tržišno gospodarstvo; poziva države članice da svim radnicima zajamče pristojne plaće dostatne za život iznad praga siromaštva putem kolektivnih ugovora ili nacionalnog prava; smatra da je ojačano kolektivno pregovaranje jedan od najboljih načina promicanja pristojnih plaća u EU-u; poziva Komisiju da utvrdi prepreke socijalnom dijalogu unutar EU-a i da predstavi europski okvir za minimalne plaće kako bi se uklonilo siromaštvo unatoč zaposlenju u skladu s nacionalnim tradicijama i uz dužno poštovanje autonomije nacionalnih socijalnih partnera i modela kolektivnog pregovaranja koji dobro funkcioniraju; naglašava da nijedna inicijativa ne smije naštetiti autonomiji socijalnih partnera ili određivanju plaća u sustavima kolektivnog pregovaranja; poziva na koordinirani pristup na razini EU-a kako bi se izbjeglo nezdravo tržišno natjecanje u području troškova rada i povećala uzlazna socijalna konvergencija za sve; nadalje, ističe da bi plaće trebale omogućiti radnicima da zadovolje svoje potrebe i potrebe svojih obitelji te da bi svaki radnik u Uniji trebao primati plaću dostatnu za život; u tom pogledu traži od Komisije da analizira što plaća dostatna za život mora obuhvaćati i kako bi je trebalo mjeriti, što bi moglo poslužiti kao referentni alat za socijalne partnere;

20. poziva na pristup javnim, solidarnim i primjerenim starosnim mirovinama za sve radnike i samozaposlene osobe čiji će iznosi biti prikladni za život iznad praga siromaštva; poziva države članice da zajamče primjerenost i održivost mirovinskih sustava; smatra da bi reforme mirovinskog sustava trebale biti usmjerene na stvarnu dob umirovljenja i odražavati, među ostalim, trendove na tržištu rada, stope nataliteta, stanje u pogledu zdravlja i bogatstva, radne uvjete i omjer ekonomske ovisnosti te da bi trebale biti popraćene strategijama aktivnog starenja; smatra da se u okviru tih reformi također treba uzeti u obzir situacija u kojoj se nalaze milijuni radnika u Europi, posebno žene, mladi i samozaposlene osobe, koji su suočeni s nesigurnim i prekarnim oblicima zaposlenja, razdobljima nedobrovoljne nezaposlenosti i skraćenim radnim vremenom; smatra da bi države članice trebale uspostaviti konstruktivan dijalog sa socijalnim partnerima i drugim relevantnim dionicima te omogućiti odgovarajuće postupno uvođenje reformi;

21. poziva Komisiju da provede sveobuhvatnu procjenu uvjeta rada i zapošljavanja najizloženijih i ključnih radnika, radnika na platformama, nestandardnih radnika i radnika u nesigurnim oblicima zaposlenja, utvrdi uzroke njihova nesigurnog položaja, da predstavi europski regulatorni okvir s jasnim i jednostavnim smjernicama za osiguravanje odgovarajućeg radnog vremena, pristojnih radnih uvjeta za sve radnike, prava i univerzalnog pristupa socijalnoj zaštiti te da ojača pokrivenost kolektivnim pregovaranjem, da se bori protiv nesigurnih ugovora, lažnog samozapošljavanja, ugovora bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati i neprimjerene primjene nestandardnih ugovora; poziva Komisiju da strogo ograniči prakse podugovaranja i poboljša standarde socijalne zaštite; nadalje poziva Komisiju da pruži smjernice za ispitivanje radnog statusa neovisnih izvođača kako bi se suzbilo lažno samozapošljavanje; naglašava da bi radnici koji podliježu privremenim ili fleksibilnim ugovornim aranžmanima trebali imati jednaku zaštitu kao i svi ostali radnici;

22. primjećuje sa zabrinutošću nedostatak odgovarajućeg pristupa sustavima socijalne zaštite i nedostatak takvog pristupa za nestandardne i samozaposlene radnike; poziva države članice da poduzmu mjere za rješavanje tih problema, posebno u skladu s Preporukom Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti; naglašava potrebu da pristup socijalnoj zaštiti postane univerzalan, posebno u trenutačnoj teškoj situaciji;

23. ističe da je nedavna pandemija pokazala važnost digitalnih rješenja, posebno rada na daljinu, te potrebu za utvrđivanjem smjernica i propisa u tom pogledu na europskoj razini; smatra da propisno regulirani fleksibilni radni uvjeti, rad na daljinu i bez lokacije mogu imati važnu ulogu u očuvanju radnih mjesta, podupiranju bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, doprinijeti smanjenju emisija CO_2 povezanih sa svakodnevnim putovanjem na posao, povećati mogućnosti zapošljavanja za osobe s invaliditetom te poslužiti kao sredstvo za rješavanje problema depopulacije ruralnih područja; poziva stoga Komisiju da predloži program EU-a o radu na daljinu, uključujući zakonodavni prijedlog kojim bi se osigurali pristojni radni uvjeti, uključujući poštovanje radnog vremena, dopusta, ravnotežu između poslovnog i privatnog života i pravo na isključivanje; naglašava da je potrebno posvetiti posebnu pozornost položaju roditelja s djecom, samohranih roditelja i neformalnih skrbnika koji neprekidno skrbe o uzdržavanim članovima obitelji jer je pandemija bolesti COVID-19 pokazala da su te skupine imale najveće poteškoće u usklađivanju poslovnog i obiteljskog života pri radu na daljinu; stoga naglašava važnost odgovarajućih rješenja za skrb o djeci;

24. zabrinut je zbog radnih i životnih uvjeta sezonskih radnika i drugih prekograničnih radnika, posebno u sektoru niskih plaća; poziva Komisiju i države članice da ojačaju prenosivost prava i osiguraju pravedne i pravedne radne uvjete za mobilne, prekogranične i sezonske radnike u EU-u; poziva države članice da se u potpunosti obvežu na digitalizaciju javnih usluga kako bi olakšale pravednu mobilnost radne snage, posebno u pogledu koordinacije sustava socijalne sigurnosti; stoga traži od Komisije da nakon odgovarajuće procjene učinka iznese prijedlog za digitalni broj socijalnog osiguranja u EU-u kojim bi se također moglo uspostaviti kontrolni mehanizam za pojedince i relevantna tijela kako bi se zajamčilo da se socijalna sigurnost isplaćuje u skladu s obvezama; nadalje, smatra da svaki radnik mora imati pristup cjelovitom pregledu svojih poslodavaca i njihovih prava na plaću i radnih prava, bilo u skladu s kolektivnim ugovorima ili nacionalnim zakonodavstvom, ako je primjenjivo; nadalje, poziva na odgovornost podizvođača na razini EU-a u određenim sektorima kao što su poljoprivreda i mesna industrija, posebno u slučaju ugovora o radovima na licu mjesta, te općenito na jasna pravila o praksama podugovaranja;

25. ističe da je zbog pandemije bolesti COVID-19 milijuna radnika izloženo povećanim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima; pozdravlja obvezu Komisije da revidira Direktivu o biološkim agensima (2000/54/EZ) kako bi je prilagodila globalnim pandemijama i drugim izvanrednim okolnostima te kako bi zajamčila potpunu zaštitu radnika od rizika izloženosti; poziva Komisiju da što prije predstavi novi strateški okvir za zdravlje i sigurnost, direktivu o stresu povezanom s radom i mišićno-koštanim poremećajima, direktivu o mentalnoj dobrobiti na radnom mjestu i strategiju EU-a za mentalno zdravlje; kako bi se zaštitilo sve radnike na njihovim radnim mjestima; poziva na jačanje uloge EU-OSHA-e u promicanju zdravih i sigurnih radnih mjesta diljem Unije; naglašava da se ulaganjima u zdravlje i sigurnost na radu poboljšava kvaliteta radnih mjesta i dobrobit radnika te se doprinosi produktivnosti i konkurentnosti europskog gospodarstva;

26. zabrinut je zbog ograničene međugeneracijske socijalne mobilnosti i sve veće nejednakosti u prihodima; ističe da se zbog visoke razine nejednakosti smanjuje produktivnost gospodarstva i potencijal za održivi razvoj; poziva Komisiju i države članice da rješavaju problem nejednakosti te da se bore protiv diskriminacije; naglašava da bi države članice trebale oblikovati svoje nacionalne porezne sustave i sustave naknada na način kojim se smanjuju nejednakosti, promiče pravednost, štite kućanstva i obitelji te pružaju poticaji za obrazovanje i sudjelovanje na tržištu rada uz istodobno jamčenje potpune usklađenosti s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda te klimatskim i ekološkim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu; naglašava da su ulaganje u obrazovanje i vještine, kao i bolje osmišljeni porezni sustavi i sustavi naknada, ključni politički alati za smanjenje nejednakosti i promicanje jednakih mogućnosti;

27. poziva Komisiju da ispuni međunarodne pravne obveze u pogledu prava djece koje su države članice (kao i EU kao cjelina u slučaju nekih prava) obvezale poštovati; poziva Komisiju da 2020. predstavi garanciju EU-a za djecu; poziva na iskorištavanje svih mogućnosti u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. za ulaganje u djecu te na korištenje njegovih sredstava za razvoj potencijalne dodane vrijednosti jamstva EU-a za djecu u borbi protiv siromaštva i štetnih negativnih trendova povezanih s demografskim promjenama u Europi; zahtijeva od država članica da uspostave europske i nacionalne akcijske planove kako bi se djeci zajamčio pristup pet ključnih socijalnih prava: pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, besplatnoj skrbi za djecu, pristojnom stanovanju i odgovarajućoj prehrani;

28. poziva Komisiju da što prije predstavi jamstvo EU-a za djecu koje se temelji na pristupu koji se temelji na tri stupa iz Preporuke Vijeća iz 2013. o ulaganju u djecu, kao i sveobuhvatnu i integriranu strategiju za borbu protiv siromaštva koja se temelji na pravima s određenim ciljem smanjenja siromaštva te okvir EU-a za nacionalne strategije za beskućništvo usvajanjem načela da se prioritet daje jamčenju smještaja, kao i Strateški okvir EU-a za Rome za razdoblje nakon 2020. s konkretnim ciljevima i nacionalnim financiranjem; poziva Komisiju da provede i komparativnu studiju o različitim sustavima minimalnog dohotka u državama članicama, kojima se osigurava minimalna razina socijalne zaštite i sigurnosna mreža za one kojima je potrebna, te da istakne primjere najbolje prakse u cilju predstavljanja okvira u tom pogledu;

29. ističe važnost automatske stabilizacije sustava socijalne zaštite za apsorpciju socijalnih šokova prouzročenih vanjskim učincima kao što je recesija; stoga poziva države članice da donesu politike za ponovnu uspostavu sigurnosti zaposlenja pružanjem socijalne zaštite svim vrstama radnika, među ostalim u slučajevima otkaza; također poziva države članice, u svjetlu Preporuke Međunarodne organizacije rada br. 202, u kojoj se definiraju minimalne razine socijalne zaštite, da zajamče i povećaju ulaganja u sustave socijalne zaštite kako bi se zajamčila njihova uspješnost u suzbijanju i iskorjenjivanju siromaštva i nejednakosti uz jamčenje njihove održivosti;

30. pozdravlja činjenicu da su tijekom pandemije bolesti COVID-19 mnoge države članice poduzele izvanredne mjere za sprečavanje i rješavanje problema beskućništva prestankom deložacija i osiguravanjem hitnog smještaja; potiče države članice da omoguće pristup stanovanju i pruže održiva, proaktivna i reaktivna rješenja kako bi se do 2030. iskorijenilo beskućništvo; potiče Komisiju i države članice da prikupe bolje i usklađenije podatke o beskućništvu te da beskućništvo uključe u sve relevantne politike;

31. poziva Komisiju i države članice da iznesu konkretne prijedloge kako bi se zajamčila pravedna tranzicija u smislu poboljšanja energetske učinkovitosti stambenog prostora i kako bi se na odgovarajući način riješio problem energetskog siromaštva u odnosu na ciljeve i načela Zelenog pakta;

32. naglašava da je transparentnost plaća ključna za suzbijanje nepoštenih razlika u plaćama i diskriminacije; stoga pozdravlja namjeru Komisije da uvede obvezujuće mjere za transparentnost plaća, koje bi trebale uključivati indeks jednakosti plaća muškaraca i žena i kojima bi se trebala potpuno poštovati neovisnost nacionalnih socijalnih partnera; poziva na brzo donošenje tih mjera kako bi se riješile razlike u plaćama i mirovinama između muškaraca i žena te kako bi se izbjegle daljnje rodno uvjetovane nejednakosti i diskriminacija na tržištu rada; ponavlja potrebu za rodno osviještenom politikom u svim proračunskim i političkim područjima; poziva države članice i Komisiju da promiču poduzetništvo među ženama i da im olakšaju pristup financiranju; poziva države članice da deblokiraju pregovore o Direktivi o ženama u upravnim odborima u Vijeću; poziva na bolje uključivanje razdoblja rodiljnog i roditeljskog dopusta u mirovinska prava;

33. zabrinut je zbog rastuće diskriminacije i rasizma u Europi; poziva Komisiju i države članice da ojačaju provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva, politike i prakse te da stanu na kraj strukturnoj diskriminaciji manjina u pristupu zapošljavanju i na radnom mjestu; poziva Komisiju da predstavi komunikaciju o smjernicama za sprječavanje diskriminacije manjina na tržištu rada, među ostalim etničkih manjina, kao i o standardima za politike zapošljavanje bez diskriminacije za države članice i poslodavce, uključujući preporuke za donošenje planova za jednakost na razini poduzeća i u sektorskim kolektivnim ugovorima i uvođenje radnih skupina za promicanje raznolikosti na radnom mjestu, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i negativnih stavova, sprječavanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja, napredovanja, plaće i pristupa osposobljavanju; naglašava činjenicu da bi se ti akcijski planovi za jednakost trebali upotrebljavati i za promicanje etničke i kulturne raznolikosti na radnom mjestu, za razvoj unutarnjih propisa protiv rasizma te diskriminacije i uznemiravanja na radnom mjestu povezanih s rasizmom, za praćenje i preispitivanje zapošljavanja, napredovanja i zadržavanja radne snage prema načelu jednakosti da bi se utvrdile izravne ili neizravne diskriminirajuće prakse i za donošenje korektivnih mjera za smanjenje nejednakosti u svakom od tih područja; poziva na to da se u akcijske planove za jednakost uključi prikupljanje podataka o jednakosti u skladu sa standardima privatnosti i temeljnih prava u tu svrhu;

34. ističe da je potrebno boriti se protiv dobne diskriminacije na tržištima rada, među ostalim informiranjem javnosti o Direktivi Vijeća 2000/78/EZ o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja te osiguravanjem pristupa cjeloživotnom učenju uz pomoć prilagođenih tečajeva i osposobljavanja;

35. poziva države članice da zajamče dostupne, cjenovno pristupačne i kvalitetne usluge skrbi za djecu te rani predškolski odgoj i obrazovanje, kao i kratkoročne i dugoročne usluge skrbi, među ostalim za starije osobe i osobe s invaliditetom, kako bi se olakšao samostalni život i sudjelovanje žena na tržištu rada; poziva države članice da u potpunosti i brzo provedu nedavno donesenu Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i skrbnika; poziva da se izradi okvir EU-a za usluge skrbi kako bi se odredili minimalni standardi i smjernice o kvaliteti;

36. uviđa ključnu ulogu europskih njegovatelja tijekom pandemije; poziva na donošenje europske strategije za njegovatelje kako bi se zajamčila pravedna mobilnost radne snage u tom sektoru i poboljšali radni uvjeti za njegovatelje;

37. primjećuje da je kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 pogoršala životni standard osoba s invaliditetom; poziva Komisiju da predloži sveobuhvatnu i dugoročnu strategiju EU-a za osobe s invaliditetom za razdoblje nakon 2020. na temelju savjetovanja s osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji ili organizacijama koje ih predstavljaju; poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere ublažavanja krize u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom kako bi se zajamčila zaštita prava osoba s invaliditetom, njihovo puno i učinkovito sudjelovanje i uključenost u društvo te njihove jednake mogućnosti i nediskriminirajući pristup robi, uslugama i slobodnim aktivnostima; poziva Komisiju i države članice da pojačaju napore kako bi se osobama s invaliditetom osigurao pristup tržištu rada uklanjanjem prepreka, iskorištavanjem mogućnosti koje nudi digitalni rad i stvaranjem poticaja za njihovo zapošljavanje;

38. zabrinut je zbog toga što stagnira udio osoba koje rano napuštaju školovanje, posebno u marginaliziranim skupinama, te raste udio učenika koji postižu slabe rezultate; naglašava da su razlike u osnovnoj matematičkoj pismenosti, pismenosti i digitalnim vještinama ozbiljne prepreke za smisleno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada; poziva države članice da zajamče da su visokokvalitetno, pristupačno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje pravo za sve; poziva Komisiju i države članice da ulažu veće napore u ulaganje u visokokvalitetno obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje uz prilagođenu potporu, jačanje mjera prekvalifikacije i ponovne obuke, posebno stjecanje digitalnih vještina, te promicanje cjeloživotnog učenja kako bi se radna snaga mogla prilagoditi promjenjivim zahtjevima tržišta rada; naglašava da na obrazovne rezultate negativno utječu socijalna isključenost, diskriminacije, stereotipi, siromaštvo i segregacija, koje također treba rješavati; poziva Komisiju da provede sveobuhvatnu analizu pokretačkih čimbenika koji se kriju iza ranog napuštanja školovanja, uključujući socijalne aspekte, te da predstavi prijedlog za rješavanje tog problema;

39. naglašava da usklađivanje kvalifikacija s vještinama i mogućnostima zapošljavanja, kao i brzo priznavanje i bolje certificiranje stručnih kvalifikacija u EU-u, mogu doprinijeti stvaranju uključivog europskog tržišta rada koje dobro funkcionira te da bi jača suradnja obrazovnih sustava i poduzeća mogla doprinijeti tom cilju; poziva države članice da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste digitalna rješenja u području obrazovanja, uzimajući u obzir brz razvoj tehnologije i buduće potrebe tržišta rada;

40. naglašava da kvalifikacije i vještine potvrđene certifikatom pružaju dodanu vrijednost radnicima i poboljšavaju njihov položaj na tržištu rada te da se mogu prenijeti u prijelazima na tržištu rada; poziva na to da se javna politika o vještinama usmjeri na izdavanje certifikata i vrednovanje kvalifikacija i kompetencija; naglašava da bi trebalo uspostaviti sustave naknada koji se temelje na vještinama u poduzećima koja u dogovoru s predstavnicima radnika imaju pristup javnim sredstvima za usavršavanje radnika jer bi se tim sustavom osigurao povrat tog javnog ulaganja;

41. pozdravlja ažurirani europski program vještina, kojim se nastoje ispuniti zahtjevi u pogledu vještina i budući izazovi na tržištu rada EU-a, društvu te ekološkoj i digitalnoj tranziciji; ističe da će se podupiranjem odgovarajućih vještina, s naglaskom na digitalnim vještinama, poboljšati produktivnost olakšavanjem ekološkog i digitalnog prijelaza na zelenije i pametnije gospodarstvo; poziva države članice da se pozabave pitanjem digitalizacije, automatizacije, manjka i neusklađenosti vještina te digitalne isključenosti; naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti mladima, dugotrajno nezaposlenim osobama, žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, osobama s invaliditetom, Romima i drugim skupinama kojima prijeti diskriminacija; naglašava hitnu potrebu za uspostavom jamstva za vještine u skladu s načelima jamstva za mlade kako bi svi Europljani dobili kvalitetne mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije;

42. naglašava potrebu za rješavanjem društvenih, gospodarskih i okolišnih odrednica zdravlja; poziva na stvaranje Europske zdravstvene unije, testiranje otpornosti zdravstvenih sustava EU-a na stres, minimalne standarde kvalitetne zdravstvene zaštite, europski mehanizam za odgovor na zdravstvo te jačanje zdravstvenih agencija EU-a i kapaciteta civilne zaštite, koji se temelje na načelima solidarnosti, nediskriminacije, strateške autonomije i suradnje, stavljajući pitanja javnog zdravlja u središte definiranja i provedbe svih politika i aktivnosti Unije, kako je utvrđeno u Ugovoru, sa sustavnom procjenom učinka svih relevantnih politika na zdravlje i posvećivanjem posebne pozornosti pružanju zdravstvene skrbi i liječenju starijih osoba; poziva države članice da svima osiguraju pristup visokokvalitetnoj i pristupačnoj zdravstvenoj skrbi koja je usmjerena na ljude, uključujući učinkovitu i dobro financiranu univerzalnu preventivnu skrb i promicanje zdravlja; pozdravlja prijelaz u okviru europskog semestra sa štednje na usmjerenost na uspješnost i zdravstvene ishode u zdravstvu; poziva Komisiju da pojača napore u borbi protiv nejednakosti u zdravstvu među državama članicama EU-a i unutar njih, da osmisli zajedničke pokazatelje i metodologije za praćenje zdravlja i uspješnosti zdravstvenih sustava u cilju jačanja njihove otpornosti i kapaciteta za pripremu za moguće krize i borbu protiv njih utvrđivanjem područja u kojima su potrebna poboljšanja i većim financiranjem te određivanjem prioritetnih područja; smatra da bi Komisija trebala ocijeniti učinkovitost mjera kako bi se smanjile zdravstvene nejednakosti koje proizlaze iz politika koje obuhvaćaju socijalne, gospodarske i ekološke čimbenike rizika;

43. ponavlja da su vladavina prava, među ostalim neovisni i učinkoviti pravosudni sustavi, kvalitetna javna uprava i javna nabava te čvrsti okviri za borbu protiv korupcije važni kao temelj dobrog poslovnog okruženja, funkcionalnih tržišta rada i pravilne upotrebe sredstava EU-a; naglašava da bi stoga procjena vladavine prava i učinkovitosti pravosudnih sustava i dalje trebala biti dio europskog semestra; poziva države članice da ratificiraju revidiranu Europsku socijalnu povelju;

44. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.